

KRITIKAT

Drogredenen
ontmaskeren
en filosoferen
over nepnieuws

COLOFON

Kritikat is een initiatief van onderzoekskern ExploRatio van Odisee i.s.m. Mediawijs en dienst OBIB van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Concept:

Eef Cornelissen van Odisee en Jelle De Schrijver van Odisee en UA
Sanne Hermans en Yana Baetens van Mediawijs

Verhalen:

Sprookjesschrijfster en psychotherapeute Isabelle Desegher

Vormgeving:

Atelier Per Twee

Voor meer info:

www.kritikat.be
www.mediawijs.be/kritikat

D/2021/13815/4

OP AVONTUUR MET KRITIKAT

Waar komt mijn
mening vandaan?

Wanneer is
iets waar?

Denken we met
ons gevoel of
ons verstand?

Wie bepaalt
wat de
waarheid is?

Kinderen groeien op in een wereld met een steeds snellere digitale informatiestroom en zijn letterlijk één klik verwijderd van een overdosis aan informatie over alle mogelijke onderwerpen. Het is onmogelijk om hen af te schermen voor nepnieuws, maar we kunnen kinderen wel kritisch leren omgaan met de informatie die op hen afkomt.

In deze gids gaan we op stap met Kritikat om kritisch denken over media bij kinderen uit de derde graad van het basisonderwijs te stimuleren.

De gids bestaat uit vier verhalen en een spannende reeks denkoefeningen.

INHOUD

Kritikat?!	5
Filosoferen met kinderen	6
Filosoferen, hoe doe je dat?	7
Verhalen, vragen en denkoefeningen	10
Het uur van de waarheid	11
_ Filosoferen over het verhaal	
_ Denkoefeningen	
Gedachte- experiment : 'pil van de waarheid'	
De vertelketting	
De oefening van Kant	
Wis en waarachtig	16
_ Filosoferen over het verhaal	
_ Denkoefeningen	
Feit of mening	
De journalist	
Goed, slecht en interessant	
Toverbal	24
_ Filosoferen over het verhaal	
_ Denkoefeningen	
Denkfouten vissen	
Langs twee kanten	
Onder de streep	
Neppe Nelly	32
_ Filosoferen over het verhaal	
_ Denkoefeningen	
4 tafelen spel : echt of niet?	
Betrouwbare bron	
Krantenkoppen	
Meer info	39

KRITIKAT?!

De Kritikat is een filosofische detective die als rolmodel de kinderen helpt om feit en fictie van elkaar te onderscheiden. Aan de hand van filosofische verhalen en denkoefeningen leren kinderen wat nepnieuws is en hoe je drogredenen kan herkennen en ontmaskeren.

Deze gids bevat een korte handleiding waarin uitgelegd wordt wat filosoferen met kinderen is en hoe je als leerkracht een gesprek met kinderen kan begeleiden.

Daarna volgen 4 spannende verhalen waarin de Kritikat op avontuur gaat. Deze verhalen zijn ontworpen voor de derde graad van het lager onderwijs en zijn bedoeld als aanzet om te filosoferen over onze omgang met media en informatie. Samen met de Kritikat worden de kinderen uitgedaagd om kritisch na te denken over berichtgeving en nepnieuws. De thema's waarheid, leugen en drogredenen spelen een centrale rol. Na elk verhaal volgen voorbeeldvragen om samen te filosoferen en oefeningen die kinderen op een speelse manier leren om hun kritische denkvaardigheden te verfijnen.

